

**PRAVILNIK
ZA SLOVENSKI MED
Z ZAŠČITENO GEOGRAFSKO OZNAČBO**

I. NAMEN IN CILJI ZAŠČITENEGA IMENA

1. člen

Čebelarska zveza Slovenije (v nadaljevanju ČZS) vzpodbuja in pospešuje pridelavo in prodajo v Sloveniji pridelanega medu. ČZS na osnovi sistema Kolektivne blagovne znamke številka 200070302, vpisane dne 04.05.2001 v register znamk pri Uradu RS za intelektualno lastnino uvaja zaščiteno ime Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo skladno z odločbo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano št. 33203-35/2007/24 z dne 12.12.2008. Z internim nadzorom v sistemu Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo organizirano skrbi za kakovost in varnost pridelanega medu.

Nosilec in lastnik zaščitene imena Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo je Čebelarska zveza Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica.

Zaščiteno ime Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo jamči kupcem, da so kupili naraven, pristen, v Sloveniji pridelan med, ki ustreza vsem merilom, ki jih predpisuje veljavna zakonodaja in ta Pravilnik.

S tem Pravilnikom ČZS določa naslednja pravila za Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo, in sicer:

- I. Koriščenje sistema,
- II. Kakovostne kriterije in značilnosti,
- III. Pogoje in način pridelave, predelave in polnjenja,
- IV. Označevanje,
- V. Trženje,
- VI. Izvajanje internega nadzora,
- VII. Financiranje sistema internega nadzora,
- VIII. Sankcije,
- IX. Končne določbe.

I. KORIŠČENJE SISTEMA

2. člen

Sistem Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo lahko koristijo vsi obrati za pridelavo medu, ki so registrirani v skladu z zakonodajo v R Sloveniji in poleg veljavne zakonodaje v celoti upoštevajo ta Pravilnik.

Pravico do uporabe imena Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo imajo čebelarji- proizvajalci medu in polnilci medu, ki izpolnjujejo spodnje zahteve:

- Obrati za pridelavo medu (čebelarji), ki so vpisani v register kmetijskih gospodarstev;
- Drugi obrati (fizične in pravne osebe), ki so vpisani v register kmetijskih gospodarstev in so registrirani za pridelavo, predelavo in skladiščenje medu;

Oboji navedeni morajo imeti, certifikat o skladnosti pridelave medu s specifikacijo za Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.

Pravico uporabe sistema Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo imajo tudi:

- polnilci medu, ki pridobijo licenco za polnjenje Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo po tem Pravilniku in sklenejo s ČZS ustrezno pogodbo.

II. KAKOVOSTNI KRITERIJI IN ZNAČILNOSTI

3. člen

Zaščiteno ime se lahko uporablja za med, ki je pridelan v skladu z veljavno zakonodajo in tem Pravilnikom in izkazuje dodatne kakovostne kriterije in značilnosti.

Kakovostni kriteriji:

- vsebuje manj kot 18,6 % vode;

- vsebuje največ 15 mg HMF/kg medu.

Značilnosti Slovenski medu z zaščiteno geografsko označbo so:

- vsebuje cvetni prah rastlin, ki rastejo na območju Slovenije, ter lahko tudi cvetni prah tujerodnih rastlin, ki rastejo v parkih, kmetijskih nasadih, botaničnih vrtovih...na območju R Slovenije;
- pridelava, točenje, skladiščenje in polnjenje medu v embalažo za prodajo na drobno potekajo na območju R Slovenije.

III. POGOJI IN NAČIN PRIDELAVE, PREDELAVE IN POLNJENJA

4. člen

Obrati imajo vzpostavljeno samokontrolo na osnovi principov HACCP. Lastnik obrata (čebelar) mora pregledniku omogočiti izvajanje internega nadzora in mu izročati vzorce medu in dokumentacijo o senzorični analizi, premikih čebel in sledljivosti.

Pogoji in način pridelave

5. člen

Obveznosti lastnika obrata (čebelarja):

- Stojišče čebel mora biti locirano znotraj državne meje R Slovenije. Točenje, skladiščenje in polnjenje medu potekati na območju R Slovenije;
- Pri čebelarjenju je potrebno upoštevati veljavne predpise ter Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu;
- Voditi mora dokumentacijo za samokontrolo;
- Lastnik obrata mora voditi evidence o številu in lokacijah gospodarskih čebeljih družin, s katerimi v obdobju paše pridobiva med, in o pridelani količini medu;
- Pridelava Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo mora potekati v skladu z dobro čebelarstvo prakso:
  - Stojišče čebel mora zadovoljiti življenjskim potrebam čebel.
  - Dobra zdravstvena kondicija čebel se zagotavlja predvsem s preventivnimi načinom čebelarjenja.
  - Za zatiranje bolezni in škodljivcev se smejo uporabljati samo sredstva, ki so dovoljena in/ali registrirana.
  - Točenje medu se opravi šele takrat, ko je med zrel. S tem je zagotovljeno, da vsebnost vode v medu ne preseže 18,6 %. Vsebnost vode se preverja z refraktometrom in tudi dokumentira.
  - Krmljenje čebel s hrano, ki vsebuje sladkor je omejeno na zimsko krmljenje čebel, brezpašno obdobje, pri razvijanju mladih družin – narejencev in pri družinah, ki služijo vzreji matic. Lastnik obrata mora preprečiti prehod krme za čebele v med.
  - Lastnik obrata skrbi za redno obnovo satja. Satje za zalego je treba obnoviti najmanj na tri leta. Zaleženo satje se naslednje leto naj ne bi uporabljalo več kot satje za pridobivanje medu
  - Priporočeno je, da se lastnik obrata udeleži vsaj dveh strokovnih predavanj letno, kar dokazuje z dokumentacijo.

Pogoji in način predelave, skladiščenja in polnjenja

6. člen

Obveznosti lastnika obrata (čebelarja):

Za kakovost medu veljajo sledeče zahteve:

- Voščene delce se iz medu odstrani s pomočjo cedil, katerih luknjice so velike najmanj 0,2 mm (da se ohrani cvetni prah v medu), lahko pa tudi s pretočnim postopkom (Melitherm ali podobnim) in z uporabo sintetične tkanine. V promet se daje samo očiščen in posnet med.
- Z medom se ravna in skladišči tako, da vsebnost HMF ne preseže 15 mg/kg medu.
- Kristaliziran med je možno utekočiniti s segrevanjem do največ 40 ° C , lahko pa tudi s pretočnim segrevanjem. Vsebnost HMF v medu naj se pri segrevanju čim manj spremeni.

Vsak pridelovalec Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo je praviloma tudi polnilec za Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo lastne pridelave. V okviru blagovne menjave med obrati za pridelavo Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo je dovoljeno tudi polnjenje Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo drugega pridelovalca. Blagovna menjava pomeni izključno dokumentirano menjavo blaga za blago zaradi zagotavljanja asortimana različnih vrst medu za potrošnike.

Lastniku obrata se za polnjenje Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo priporoča uporabo tipiziranega kozarca za slovenski med (model registrska številka 200850027- imetnik registracije ČZS)

Vzorčenje

7. člen

Lastnik obrata (čebelar) mora od vsakega točenja, ki ga označi z L ali od vsake količine medu, ki ga označi z novim L (na primer mešanica medu več točenj) odvzeti najmanj 4 vzorce medu v količini po 250 g, jih opremiti z vsemi potrebnimi podatki, ki zagotavljajo sledljivost ter jih hraniti do konca roka uporabnosti ter dodatnih šest mesecev.

POLNJENJE PRI POLNILCIH

8. člen

Polnilec lahko polni Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo, če si pridobi licenco za polnjenje in sklene s ČZS pogodbo, ki vsebuje vse ustrezne elemente iz tega Pravilnika.

9. člen

Definicija polnilca po tem Pravilniku:

Polnilec je fizična ali pravna oseba, ki je registrirana za polnjenje medu in ima tudi vsa zakonsko predpisana uporabna dovoljenja za opravljanje te dejavnosti in praviloma nima lastne pridelave medu.

Polnilec ima strokovno znanje o medu, kar dokazuje s svojim dosedanjim delom na področju medu kot polnilec medu.

Polnilec mora biti kreditno sposoben za redno plačevanje odkupljenega medu.

Polnilec razpolaga z ustreznim prostorom, v katerem lahko zagotovi ločeno skladiščenje Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo, ki ga je odkupil od čebelarjev skupno z dokumentacijo, ki dokazuje, da odkupljeni med izvira od čebelarja ali čebelarjev, ki za konkretno količino medu lahko uporabljajo označbo Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.

Polnilec razpolaga z ustreznimi posodami za skladiščenje medu – v skladu z zahtevami Pravilnika Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.

Polnilec razpolaga s pripravami za topljenje medu v skladu z zahtevami tega Pravilnika.

Polnilec razpolaga z napravami za polnjenje medu, ki zagotavljajo higiensko in strokovno polnjenje medu.

10. člen

Podelitev licence za polnjenje in veljavnost

Izpolnjevanje pogojev iz predhodnega člena pri polnilcu preverja in potrjuje Čebelarska zveza Slovenije v obliki pismene ugotovitve stanja Komisije UO ČZS za interno kontrolo. V kolikor so pogoji izpolnjeni, Čebelarska zveza Slovenije podeli polnilcu licenco za opravljanje funkcije polnjenja Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo.

Sklene pogodbo o polnjenju, ki vsebuje tudi tekst iz člena o obveznostih polnilca in člena o izgubi licence za polnjenje.

11. člen

Obveznosti polnilca:

Polnilec ne sme polniti pod imenom Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo nobenega drugega medu.

Polnilec mora spoštovati ta Pravilnik. Prostor za polnjenje in skladiščenje medu mora biti v skladu z veljavno zakonodajo. Funkcija polnjenja medu mora biti tako organizirana, da ni nobene možnosti mešanja medu iz

sistema Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo z medom izven tega sistema. Isto velja tudi pri skladiščenju. Vse to polnilec dokazuje ob vsakokratnem nadzornem ogledu in z dokumentacijo.

Polnilec odkupuje med od čebelarjev skupno z dokumentacijo o količini medu. O odkupljenih količinah od posameznih čebelarjev vodi polnilec točno evidenco, tako da lahko vedno dokaže izvor po količinah in poreklu medu.

Polnilec na ČZS proti plačilu prejme oštevilčene zaščitne prelepke Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo. Polnilec dostavlja Čebelarski zvezi Slovenije mesečno poročilo o porabljenih prelepkah. Poročilo vsebuje podatke o količinah, vrsti napolnjene maloprodajne embalaže, ločeno po serijah L.

Polnilec lahko med, ki ga je odkupil od čebelarja-pridelovalca medu označi s svojo serijo »L«, homogenizira z medom drugih čebelarjev iz sistema SMGO, vendar mora imeti evidenco, na kateri/e izvorni-e »L« (lot čebelarja) se ta nanaša. Za vsak »L«, ki ga polnilec oblikuje, mora polnilec vzeti vzorec medu (4 x 250 g), ga ustrezno označiti in ga (250 g) v skladu z načrtom interne kontrole izročati Čebelarski zvezi Slovenije v cilju naknadne kontrole. Polnilec mora voditi evidenco o porabi zaščitnih prelepk za konkretni lot. Podatke o tem mora na zahtevo dostaviti Čebelarski zvezi Slovenije.

Polnilec se obvezuje, da ob priliki precejanja, posnemanja in segrevanju Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo v skladu s tem Pravilnikom, ne bo v ničemur znižal kakovosti medu mu tudi ne bo ničesar dodal ali odvil in ga ne bo filtriral /odstranil cvetnega prahu/, kar je dolžan dokazovati z vzpostavljenim nadzorom in ustrezno dokumentacijo ter vzorci.

Polnilec se obvezuje, da bo omogočil ČZS opravljanje internega nadzora polnjenja skladno z načrtom izvajanja internega nadzora sistema Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.

Polnilec mora spoštovati vsa pravila internega in eksternega nadzora za Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo kakor tudi pregled dokumentacije, opravljen s strani pooblaščenca ČZS brez predhodne najave. Za vsak nadzorni pregled mora biti napravljen tudi zapisnik.

Etikete na kozarcih medu morajo vsebovati vse predpisane elemente. Eventualni dodatni tekst ali dodatne označbe na etiketah, ne smejo biti v nasprotju z besedilom na zaščitni prelepki Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.

12. člen

Obveznosti Čebelarske zveze Slovenije v sistemu Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo

ČZS polnilcem na njihovo zahtevo zagotavlja podatke o pridelovalcih Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo z veljavnim certifikatom.

ČZS se obvezuje vse za polnilca pomembne informacije iz procesa pridelave in nadzora Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo, prenašati na polnilca.

IV. OZNAČEVANJE

13. člen

Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo mora biti označen s prelepko z napisom Slovenski med in s spremljajočim nacionalnim oziroma evropskim simbolom, ki označuje geografsko označbo.

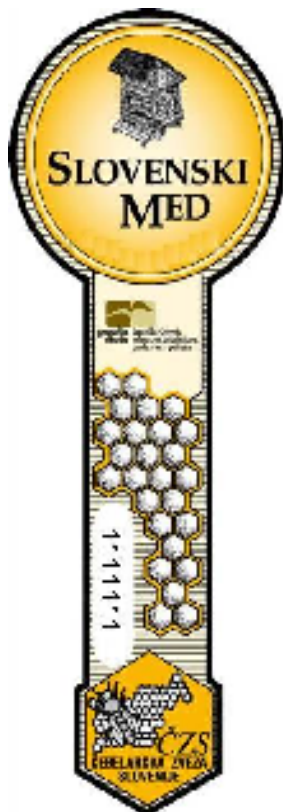
Zaščitna prelepka jamči, da je pridelava Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo kontrolirana in dokumentirana.

Zaščitne prelepke za Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo upravičenim proizvajalcem in polnilcem izdaja ČZS, ki vodi register izdanih prelepk.

Zaščitna prelepka mora biti prelepljena čez pokrov kozarca, tako da tega ni mogoče odpreti, ne da bi pretrgali prelepko. Vsak kozarec medu s to prelepko mora biti opremljen še z etiketo, ki vsebuje podatke v skladu z veljavno zakonodajo o označevanju predpakiranih živil ter Pravilnikom o medu.

Prelepke ni dovoljeno spreminjati ali nanjo vpisovati kakršnihkoli podatkov.

Čebelar lahko uporabi prelepko z zaščitenim imenom in daje na trg le kozarce z medom, na katerih je nalepka z njegovim naslovom.

Zaščitna prelepka, ki označuje Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo

V. TRŽENJE

14. člen

Obveznosti in dolžnosti lastnika obrata (čebelarja) za pridelavo

Veljajo sledeči pogoji:

- Lastnik obrata (čebelar) mora zagotavljati sledljivost medu: voditi mora evidenco o premikih čebel (prevozniki), označiti mora serijo med, za kar se uporablja L, k temu pa je potrebno dodati število, ki da konkretnemu medu identifikacijo. Če lastnik obrata (čebelar) meša ves med različnih točenj, novo mešanico označi kot novo serijo, pri tem mora voditi dokumentacijo, ki zagotavlja sledljivost in dokazuje, da je bil ves med pridobljen v sistemu Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.
- Med z zaščitenim imenom se za prodajo na drobno embalira v steklene kozarce ali v drugo, v živilstvu dovoljeno embalažo.
- Na embalaži mora biti naveden priimek, ime in naslov lastnika obrata (čebelarja) in ostali s predpisi določeni podatki. Lastnik obrata (čebelar) mora voditi in hraniti evidenco o označevanju. Interna evidenca mora vsebovati naslednje podatke: pašni okoliš, iz koliko panjev je med iztočen, čas točenja, količino medu in morda še podatke o opažanjih ob vnašanju surovine v panj.
- Originalna polnitev je zagotovljena s samolepilno prelepko z zaščitenim imenom, ki se nalepi čez pokrov kozarca na steklo kozarca tako, da onemogoča odpiranje, ne da bi se pri tem pretrgala.
- Zaščitna prelepka zagotavlja, da je končni porabnik tisti, ki kozarec prvi odpre.

VI. IZVAJANJE INTERNEGA NADZORA

15. člen

ČZS (Javna svetovalna služba v čebelarstvu, Komisija UO ČZS za SMGO) usmerja in nadzira vse dejavnosti, ki so povezane z zaščitenim imenom in si prizadeva za čim boljšo prodajo Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo.

UPRAVNI ODBOR

16. člen

- Potrjuje Pravilnik za Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.
- Odloča o izgledu in načinu uporabe zaščitne prelepke.
- Odloča o predlaganem programu dela Komisije UO ČZS za SMGO kar se tiče tržnih analiz, promocijskih aktivnosti, zagotavljanju zahtevane kakovosti, zagotavljanju, da je med pridelan na področju R Slovenije, odloča tudi o načinu izvajanja notranjega nadzora.
- Odloča o načinu izobraževanja in do-usposabljanja čebelarskih preglednikov.

UO ČZS imenuje 5 - 9 člansko komisijo za interni nadzor Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo in njenega predsednika ter potrdi tudi njen poslovnik.

UO ČZS potrdi/ovrže predlog Komisije UO ČZS za SMGO o podelitvi ali odvzemu certifikata preglednikom medu, sklepa pogodbe s pooblaščenim laboratorijem za dodatne in kontrolne analize ter za arhiviranje vzorcev medu zbranih pri uporabnikih zaščitenege imena in z letnim finančnim načrtom zagotavlja nemoteno delovanje tega sistema.

KOMISIJA UPRAVNEGA ODBORA ZA SMGO

17. člen

Komisija je sestavljena iz 5 – 9 članov. Poleg tega sodelujejo v komisiji lahko tudi zunanji strokovnjaki. Komisijo potrjuje UO ČZS in sicer za dobo 4 let.

Komisija UO ČZS za SMGO na podlagi tega Pravilnika opravlja zlasti spodaj navedene naloge:

- Za UO ČZS pripravlja in mu posreduje celotno gradivo, potrebno za odločanje o zaščitenem imenu in o tem Pravilniku.
  - Izdela poslovnik o svojem delu.
  - Pripravlja in objavlja Smernice dobre čebelarske prakse.
  - Komisija izdela letni načrt internega nadzora sistema Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.
  - Z administrativno službo ČZS uvaja sistem Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.
  - Uvede in nadzoruje delovanje sistema Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo, pripravlja prilagoditve pravil in navodil.
  - Sodeluje pri pripravi in izvedbi marketinških aktivnosti.
  - Pripravlja programe in organizira izobraževanje in do-usposabljanje preglednikov in svetovalcev.
  - Na podlagi izkaza, ki ga po uspešno opravljenem izobraževanju izda pooblaščen izobraževalna organizacija, pripravi Komisija UO ČZS za SMGO Upravnemu odboru ČZS predloge za podelitev licenc za čebelarske preglednike (v nadaljevanju pregledniki).
  - Pripravi izvedbena pravila za delo preglednikov, njihovo povezavo s pooblaščenim laboratorijem ter program vzdrževanja, testiranja in usmerjanja merilnikov za terenske analize.
  - Izdeluje pismene ugotovitve stanja pri polnilcih.
  - V sodelovanju s pooblaščenim laboratorijem določi embalažo za vzorce, označevanje in način odvzemanja vzorcev medu.
  - Izmed članov komisije za zaščiteno ime in preglednikov imenuje nadzornike za občasne preglede dokumentacije o uporabi zaščitenege imena pri lastnikih obratov, preglednikih in na prodajnih mestih.
  - Sodeluje s pristojnimi inšpekcijskimi službami.
  - Ob morebitnih sporih posreduje za sporazumno rešitev.
  - Odloča o ukrepih v slučaju prekrškov in prestopkov iz 28. člena.
- Sestaja se najmanj 4 x letno. Na sestanku se vodi protokol, ki je zaupne narave. Komisija je sklepčna, če je prisotna večina članov komisije.

SVETOVALEC ZA ZAGOTAVLJANJE VARNE HRANE PRI ČZS

18. člen

- Svetovallec za zagotavljanje varne hrane izvaja nadzor nad delom preglednikov in po potrebi preveri delo preglednikov na terenu.

- Pripravi predlog Letni program izvajanja internega nadzora, ki vključuje število posameznih pregledov na posameznega preglednika, število nadzora preglednikov, način izbiranja obratov, način izvajanja nadzora, terminski rok opravljenih nalog, ključ za izbiro vzorcev za analizo medu.
- Na željo preglednika, lastnika obrata ali polnilca lahko sodeluje pri izvajanju internega nadzora obrata pri čebelarju.
- Koordinira izvajanje internega nadzora med posameznimi pregledniki.
- Eventualna razhajanja glede na Pravilnik o internem nadzoru sporoča Komisiji UO ČZS za SMGO pri ČZS.
- Sestavlja poročila o svojem delu in ugotovitvah in jih posreduje Komisiji UO ČZS za SMGO in vodji Javne svetovalne službe v čebelarstvu.
- Opravlja svetovanje na področju, na katerem deluje.
- Preverja količino izdanih prelepk in količino predelanega medu.
- Določa skupino treh preglednikov, ki komisijsko opravljajo nadzor pri polnilcu v skladu z Letnim načrtom izvajanja internega nadzora.

ČEBELARSKI PREGLEDNIKI, KI IZVAJAJO INTERNI NADZOR

19. člen

Obveznosti čebelarskega preglednika (v nadaljevanju preglednik)

- Pregledniki, ki izvajajo interni nadzor medu, so ključni izvajalci internega nadzora medu v sistemu Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo. Preglednik mora imeti vsaj 5 letne izkušnje iz čebelarstva in čebelarjenja z vsaj 10 čebeljimi družinami, imeti mora najmanj srednješolsko izobrazbo. Ti pogoji ne veljajo za preglednike ki so si pridobili potrdilo o usposobljenosti za preglednike medu v sistemu KBZ (kolektivna blagovna znamka – Slovenski med kontrolirane kakovosti). Preglednik mora imeti potrdilo o usposobljenosti za izvajanje internega nadzora v sistemu Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo. Imeti mora tudi vozniški izpit za avto ter lastni prevoz.
- Potrdilo, ki si ga je preglednik pridobil za svoje delo je trajno, če z delom dokazuje, da obvlada naloge, ki so predpisane s tem Pravilnikom.
- Preglednik izvaja interni nadzor v skladu z načrtom izvajanja internega nadzora za Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.
- Preglednik se usposablja v organizaciji ČZS.
- ČZS s preglednikom sklene ustrezno pogodbo.
- Pregledniki na svojem področju samostojno opravljajo interni nadzor. Poznajo predpise, ki obravnavajo med in poznajo dodatne zahteve za Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo. Sposobni so opravljati tudi svetovanje pri izvajanju notranjega nadzora obratov za pridelavo medu.
- Preglednik se je dolžan nenehno strokovno izpopolnjevati.
- Preglednik sodeluje s čebelarskim društvom, katerega član je in s čebelarskim društvom na čigar terenu opravlja interni nadzor, in ga redno obvešča o svojih dejavnostih.
- Svetovalcu za zagotavljanje varne hrane mora preglednik redno po planu oddajati poročilo o opravljenem delu oz. v skladu z interno pogodbo sklenjeno med ČZS in preglednikom.
- Preglednik lahko izvaja nadzor na območju cele Slovenije, praviloma pa na območju društva, katerega član je, ali za člane drugih društev, če se društva tako dogovorijo. Preglednik ne more opraviti internega nadzora v svojem obratu za pridobivanje medu.
- Preglednik skrbi za strokovno uporabo merilnikov za terenske analize medu, za njihovo redno in strokovno vzdrževanje ter predpisano testiranje.
- Vsak preglednik je lahko kot lastnik obrata za pridelavo medu tudi sam koristnik sistema Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.

CERTIFICIRANJE OBRATOV

20. člen

Če želi obrat (čebelar) ali polnilec pridobiti certifikat o koriščenju sistema Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo, mora biti najprej opravljeno certificiranje obrata.

Lastnik obrata (čebelar), ki se želi vključiti v sistem zaščitenegega imena, je dolžan pregledniku omogočiti ogled čebelnjaka, prostora za skladiščenje satov, prostora in opreme za točenje, prostora in posode za skladiščenje medu, opreme za utekočinjenje kristaliziranega medu ter prostora in embalaže za polnjenje medu za prodajo.

Preglednik preverja ali so izpolnjeni pogoji za izdajo certifikata za Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo. Ob prisotnosti čebelarja pregleda dokumentacijo, certificira proces proizvodnje Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo in odvzame tudi kontrolne vzorce za kasnejšo analizo. Preverjanje dokumentira. V kolikor preglednik ugotovi, da je certificiranje uspešno, lastnik obrata (čebelar) s strani ČZS prejme certifikat.

Veljavnost certifikata je štiri leta in se podaljšuje na osnovi izjave lastnika obrata (čebelarja) o nadaljnjem sodelovanju v sistemu Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.

POGOSTOST NADZORA OBRATOV

21. člen

Obrate za pridelavo medu preglednik preverja v skladu z Letnim planom internega nadzora.

DOLŽNOSTI IN PRAVICE PREGLEDNIKA PRI IZVAJANJU INTERNEGA NADZORA

22. člen

- Napiše poročilo o nadzoru obrata.
- Ima pravico in dolžnost odvzeti vzorce za kontrolo načina čebelarjenja, za preverjanje kakovostnih kriterijev in trženja. Ima pravico v spremstvu lastnika obrata (čebelarja) vstopati v vse prostore obrata in si jih ogledati. Preglednik preverja, ali lastnik obrata (čebelar) izpolnjuje dokumente za samokontrolo in preverja, če so izpolnjeni pogoji po tem Pravilniku.
- Sam ali na predlog svetovalca ali Komisije za interni nadzor se odloča za pogostost nadzora skladno z rezultati kontrolnih analiz in svojih ugotovitev. Vsako leto mora odvzeti vzorce za analizo na vsebnost vode ter HMF v medu.
- Ob vsakem nadzoru odvzame kontrolne vzorce in jih posreduje na ČZS.
- Na osnovi izvedenega nadzora odloča o uspešnosti notranjega nadzora.
- O izvedenih nadzorih poroča ČZS, kamor pošilja tudi kopije Kontrolnih listov. Ugotovitve preglednika in s tem povezana dokumentacija so zaupne narave.

STOPNJE USPEŠNOSTI NOTRANJEGA NADZORA IN KORIŠČENJA ZAŠČITNIH PRELEPK PRI OBRATIH ZA PRIDELAVO MEDU IN POLNILCIH

23. člen

Nadzor je uspešen

Če je nadzor uspešen, je lastnik obrata (čebelar ali polnilec) upravičen do uporabe zaščitnih prelepk.

24. člen

V postopku nadzora so bile ugotovljene lažje pomanjkljivosti

Po odpravi pomanjkljivosti ima lastnik obrata (čebelar ali polnilec) pravico uporabljati zaščitne prelepke Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.

25. člen

V postopku nadzora so bile ugotovljene večje napake

Pred odpravo napak lastnik obrata (čebelar ali polnilec) ne dobi pravice uporabe zaščitnih prelepk. V kolikor lastnik obrata uporablja zaščitne prelepke še preden je notranji nadzor (preglednik ali komisija preglednikov) potrdil/a odpravo napak, jih mora z embalaže odstraniti, neporabljene prelepke pa vrniti na ČZS.

POOBLAŠČENI LABORATORIJ

26. člen

Laboratorij ČZS opravlja kontrolne analize vzorcev medu v skladu s programom internega nadzora Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo.

Pooblaščenim laboratorij hrani kontrolne vzorce medu ali dokumentacijo o opravljeni analizi kontrolnih vzorcev pet let.

Ob koncu leta pripravi poročilo o rezultatih opravljenih analiz in o rezultatih opravljenih analiz poroča Komisiji za interni nadzor.

VII. FINANCIRANJE SISTEMA INTERNE KONTROLE

27. člen

Stroški izobraževanja

Stroške izobraževanja za pridobitev potrdila za delo preglednika in za njihovo do-usposabljanje krije ČZS iz sredstev, ki so za ta namen zagotovljena z letnim finančnim načrtom Javne svetovalne službe v čebelarstvu ter ČZS.

Stroški certificiranja in nadzora obratov ter stroški kontrolnih analiz

Stroške certificiranja in nadzora obratov ter stroške kontrolnih analiz praviloma nosijo koristniki Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo. Opredelitev in porazdelitev stroškov certificiranja in nadzora obratov ter stroškov kontrolnih analiz se uredi s posebnim pravilnikom.

V kolikor rezultati laboratorijskih kontrolnih analiz odvzetega medu pri lastnikih obratov (čebelarjih) ali na policah trgovin odstopajo od zahtevanih kriterijev pa ti stroški bremenijo lastnika obrata (čebelarja).

Za delovanje sistema internega nadzora so predvideni predvsem sledeči finančni viri

- Sredstva iz fonda svetovalne službe za opravljanje dela preglednikov in svetovalca za zagotavljanje varne hrane vključno z nekaterimi materialnimi stroški.
- Namenska sredstva za promocijo Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo.
- Druga sredstva, namenjena delovanju in izboljševanju sistema internega nadzora.

Namenska sredstva za delovanje sistema internega nadzora se koristijo za

- Promocijske aktivnosti s ciljem povečati zaupanje ter prepoznavnost Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo.
- Stroški neposrednega delovanja in vzdrževanja sistema (na primer: za nadzor obratov, analize, obdelave podatkov itd.).
- Stroški nadzora sistema.

VIII. SANKCIJE

SANKCIJE ZA LASTNIKA OBRATA PRIDELAVE MEDU (ČEBELARJA)

28. člen

Prelepke z zaščitnim imenom lahko izdaja samo ČZS. Ponarejanje, razpečevanje in uporaba prelepk z zaščitnim imenom mimo določil tega Pravilnika je kaznivo dejanje, zato bo ČZS proti vsakemu storilcu vložila tožbo pri pristojnem sodišču.

29. člen

V slučaju prekrškov ali prestopkov, v zvezi pogojev, ki jih določa uporaba zaščitne prelepke, so predvideni sledeči ukrepi:

- Pisno opozorilo z napotilom da je treba odkrito pomanjkljivost v določenem roku odpraviti.
- Pisna graja z določenim rokom, do kdaj je treba zadeve izboljšati. Izredno kontrolo, ki jo bo izvršil preglednik, bremeni lastnika obrata (čebelarja). Tudi stroški analize medu ali voska bremenijo lastnika obrata (čebelarja).
- Začasni odvzem pravice uporabe zaščitne prelepke za obdobje dveh let. V tem obdobju je lastnik obrata (čebelar) izključen iz sistema Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo. Po preteku dveh let in po odpravi napak se lastnik obrata (čebelar) lahko ponovno prijavi v sistem Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo. Neupravičena uporaba zaščitne prelepke se smatra kot prekršek, ki se preganja preko sodišča.
- V kolikor se z analizo ugotovi, da lastnik obrata (čebelar) ne spoštuje obveznih parametrov tega Pravilnika, mora prevzeti vse stroške eventualnih analiz in tudi stroške analiz pri naknadni kontroli medu iz naslednjega točenja.

O ukrepih odloča komisija za interni nadzor pri ČZS.

SANKCIJE ZA PREGLEDNIKA

30. člen

Pregledniku se prekine pogodba s ČZS, če za opravljanje nadzora v sistemu Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo:

- Ne izpolnjuje s tem Pravilnikom predpisanih obrazcev.
- Če njegova odločitev o podelitvi pravice uporabe zaščitne prelepke ne temelji na ugotovitvah opravljenega internega nadzora.
- Če krši pogoje 19. in 22. člena tega Pravilnika.

Prekinitev pogodbe predlaga Komisija UO ČZS za SMGO, potrdi pa UO ČZS.

Preglednik medu, ki mu je bila prekinjena pogodba lahko ponovno zaprosi zanj po preteku dveh let.

SANKCIJE ZA POLNILCA

31. člen

Izguba licence za polnjenje:

Polnilec izgubi licenco z odpovednim rokom 4 mesecev:

- Kadar ne izpolnjuje več pravnih in strokovnih pogojev iz 11. člena tega Pravilnika.

Polnilec izgubi licenco brez odpovednega roka:

- Če dejavnost polnjenja prenese na pogodbene partnerje.
- Kadar uporablja označbe, ki so namenjene za označevanje Slovenskega medu z zaščiteno geografsko označbo v druge namene.
- Če ne upošteva določil iz predhodnega člena /obveznosti polnilca/.

Na predlog Komisije za interni nadzor se poleg odvzema pravice sodelovanja v sistemu zaščitenegega imena /ob izgubi licence za polnjenje/ in lahko ČZS proti polnilcu vložijo še odškodninsko tožbo za materialno oškodovanje.

IX. KONČNE DOLOČBE

32. člen

Pravilnik o Slovenskem medu z zaščiteno geografsko označbo je s sklepom števil. 79 na svoji 5. redni seji, dne 12.03.2009, sprejel UO ČZS, dopolnil pa na svoji 6. redni seji, dne 02.07.2009 s sklepom števil. 97. Pravilnik prične veljati z dnem sprejema.

33. člen

Prehodna določba

Obrati (čebelarji), ki so do sedaj imeli pravico uporabljati zaščitno prelepko »Slovenski med kontrolirane kakovosti« imajo pravico uporabljati novo zaščitno prelepko »Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo«, takoj, ko bo le ta na razpolago, in ko podpišejo izjavo, da poznajo ta Pravilnik, in da ga bodo spoštovali.

34. člen

Seznanitev čebelarjev

S tem Pravilnikom so seznanjeni vsi lastniki obratov (čebelarji), ki imajo stojišča čebel v Sloveniji.

Brdo pri Lukovici, 05.07.2012.

Boštjan Noč
Predsednik